

PRED GOSTOVANJEM LJUBLJANSKE OPERE Z BALETOM V TRSTU

Slovenski plesalec Pino Mlakar

Pia in Pino Mlakar pregledujeta partituro z dirigentom Bogom Leskovicem

Slovenski narod ni brez ljudske plesne tradicije. Toda načrtno smo začeli narodne plesne običaje oživljati kot folklorne plesne šole pred kratkim. Ob ugotovitvi sodobne pojavitve vrste plesa je treba, takoj pripomniti, da slovensko gledališče v prvem obdobju svojega obstoja baleta kot drugo vrsto plesa ni gojilo. Mnogi slovenski pisatelji so se vprašanja plesa kot takega nekekrat dotaknili v svojih spisih in Cankar je v svojem »Pohujanju« kot višek tretjega dejanja postavil v središče zabave malomeščanov prav ples kot finale svojega ironičnega odnosa v projekciji slovenskih razmer in okolja, ki naj bi prikazala našo zaostalost tudi glede gibanja izraznosti.

Res so nekekrat tudi pri opernih predstavah v obdobju pred prvo svetovno vojno poizkusili iz nekaterih improviziranih plesnih nastopov v slogu baleta kot spremljevalci muzikalne ritmike uprizorjanega opernega dela. Toda po največkrat so baletne vloške v operah enostavno črtali in izpuščali. Se je po obnovitvi slovenske Opere po l. 1919, se je počasi pritenjal ustanavljanje slovenski balet, katerega enakomerni razvoj pa so od časa do časa onemogočale različne denarne stiske. Nekaj časa se je vzdrževal v omejeni vlogi opernega in opernega revizija, sčasoma pa je začel nastopati tudi v samostojnih plesnih večerih. Vodil so ga različni slovenski mojstri, ki so se udeleževali tudi kot koreografi in kljub zaprekanem se jim je posrečilo privzgojiti nekaj slovenskih baletnih plesalcev in plesalcev. Baletni mojstri so bili povečini tujci in so prinašali s svojimi šolami različne uspehe in nekatere znane baletne plesalke, kakor Lidija Wisjakova, Rut Vavpotičeva, Gizela Bravničarjeva itd.

Toda kmalu po prvi svetovni vojni so začele tudi v Slovenijo prodirati pobude modernega plesa, s sproščanim gibanjem v čim bolj svobodnem ritmu. Odpot, ki se je že v prvem desetletju našega stoletja začel proti dokaj okostneli plesni tradiciji baleta z zmagoslavno potjo obnove plesnega baleta po Evropi po eni strani, z individualnimi poskusi posameznih plesalcev (kakor je bila Duncanova in vrsta drugih) po drugi strani, je privabil tudi nekatere izmed Slovencev, da se poizkusijo na tej novi ravni plesne umetnosti, toda brez vsake povezanosti z gledališčem.

Tako je odšla po raznih drugih poizkusih v leto 1927, s samostojnim plesnim večerom v Ljubljani je bila učenka znamenitega nemškega plesalca in plesnega pedagoga Rudolfa Labana, ki je z naravnimi gibanji kot podlago sodobnemu plesnemu izrazu utemeljil moderno plesno umetnost. Wigmanova je po njegovih naukih razvila moderni zborni ples v skupinah s skupno idejo, ki ga po svoji življenjski loci je od baleta z ustaljeno tehniko. Ko je Metoda Vidmarjeva diplomirala v soli Wigmanove, je nastopila l. 1927, s samostojnim plesnim večerom v Ljubljani in je pozneje imela prav tam svojo plesno šolo. Ob prvem javnem nastopu Vidmarjeve je napisal oceno tega nastopa mladi Pino Mlakar na začetku svoje življenjske poti slovenskega plesalca.

Pino Mlakar je po roku iz Novega mesta. Studiral je na ljubljanski univerzi, mnogo potoval po Evropi kot študentovski potnik, tedaj jako ljubljenskega iskanja mladostne utešitve, raste ob razvoju mlade ekspressionistične slovenske plesalke, kakor Lidija Wisjakova, Rut Vavpotičeva, Gizela Bravničarjeva itd.

Skupaj z ženo Pio sta razen v Jugoslaviji že pred vojno nastopala v Muenchen, Berlinu, Hamburgu, Luebecku, Zuerichu in Parizu - Njuna hčerka Veronika že tudi nastopa na velikih svetovnih odrih

ritmično in gibno podlago. To ga je hkrati pripeljalo, da si je poiskal v Nemčiji v Hamburgu moderno plesno šolo. Bil je Jossov in Labanov učenec. Ko je bil učenec mojstrskega plesnega razreda na Labanovem koreografskem zavodu v Berlinu, se je seznanil s poznanejo svojo ženo Pio, s katero se je poročil na otoku Rahu. Najprej sta bila angažirana v Darmstatu, nato v Dessau. Tu je bil Pino že baletni mojster. Pia pa njegova asistentka in prva soloplesalka. Leta 1931 sta bila nagrada na mednarodnem koreografskem tečaju v Parizu, nastopila pa sta z velikim uspehom tudi v Hamburgu, Luebecku, Berlinu, Parizu, Beogradu, Zagrebu, Ljubljani itd. Pozneje je sta bila angažirana v Zuerichu in Muenchen. Po l. 1945, pa je prišel Pino Mlakar s svojo ženo Pio kakor mnogo slovenskih opernih pevcev in dramskih igralcev, katerim je njih umetnost dozorela v tujini, domov v Ljubljano, kjer je postal profesor na Akademiji za igralsko umetnost, s svojo ženo koreograf v slovenski Operi in vodja baletne šole.

Pino Mlakar je takoj po dobitvi svojega šolanja pokazal z vrsto samostojnih plesnih večerov svoje umetniško hotenje, ki je temeljilo na premaganju stereotipnih oblik baleta in s poudarkom Labanovega sproščene obvladavanja ritmike, stremeljenju, ki ga je Pino Mlakar spočetka imenoval za razliko od baleta teatrskega plesa. Ne glede na to je razvil s svojo ženo Pio svoj plesni izraz do tiste stopnje izrazite umetniške individualnosti, katere moč ji je bila v skladnosti, točnosti izvajanja, izvini za misli njenih plesov in živahni mladostni dinamiki.

Pino Mlakar je po letu 1935 doživel s svojo ženo vrsto uspehov v zamejstvu zlasti s svojimi izvirnimi baletnimi smotri: »Vrag na vasi«, »Srednjeveška ljubezen« in »Lok«, za katere mu je napisal glasbo češki skladatelj Lhotka, ki živi že dolga leta v Zagrebu, z uporabo motivov hrvaške narodne glasbe, kot novost zlasti v slovenski gledališčni praksi. Ko je Pino Mlakar s svojo pedagoško metodo posegel v razvoj slovenskega baleta, ga reformiral in našel se pravo razvojno podlago, je prav s povolno ljubljansko razpiso baleta »Vrag na vasi« 1932. predstavil mlade domače mladi ljubljanskega opernega baleta s pozivom vsej javnosti, češ da je plesna umetnost je nekaj lepega in vrednega, za kar se izraža živeti in delati. Balet »Vrag na vasi« pomeni hkrati tri razvojne mejnike slovenskega baleta; medtem ko ga je bilo mogoče pod vodstvom Mlakarjevih v sezoni 1937-38 in tudi se drugič v sezoni 1945-46 uprizoriti deloma le iz izdatno pomoči zunanjih gostov, je za tretjo ponovitve v sezoni 1951-52 vztrajno vzgledno delo Mlakarjevih omogočilo uprizoritev z docela slovenskimi izvajalnimi močmi.

Vsako sezono po osvojitvi baletne šole sta postavila Mlakarjeva in Ljubljani najmanj en samostojni baletni večer, da sta pokazala uspehe svoje šole in utemeljevala možnosti bodočega slovenskega baleta. Poleg že omenjenega baleta z glasbo Frana Lhotke »Vrag na vasi« sta Mlakarjeva koreografirala in režiser postavila naslednje baletne: Stravinski in Malajev: »Egla karta«, Beethoven: »Prometejeva bitja« (balet Salvatorja in Marije Vignano na novo obdelala Mlakarjeva; Pia in Pino Mlakar: »Mala balerina« (na originalno kitarsko godbo, ki jo je izvajal Stanko Prek), Dvorak: »Čekini ali gosli« (zamisli Mlakarjeva); Kozina: »Diptihon« (Padim, Bela krajina zamislila Mlakarjeva); Hristič: »Ohridska legenda«; Lindpaintner: »Dana« balet Filipa Tagliolinja; Lhotka: »Srednjeveška ljubezen« zamislila Mlakarjeva; Delibes: »Coppelia« (balet Nautierja in Saint-Leona) poleg številnih koreografij baletnih vlošk, ki so posemizirane operam, ki jih je tečas uprizorjalo slovenska Opera v Ljubljani.

Kakor je že navedeno je bila vzgledna sodelavka Pina Mlakarja pri njegovem delu v slovenski operi njegova žena Pia, bodisi kot pedagoginja bodisi kot koreografinja, odkar ji nesrečno naključje več ne dovoljuje nastopati kot plesalka. Toda medtem časom sta si privzgojila svojo hčerko Veroniko, ki je nastopila v raznih zgoraj navedenih baletih, zlasti v

Janko Traven

Prizor iz Hrističevega baleta »Ohridska legenda«

VERONIKA

OB STOLETNICI SVETOIVANSKE ŠOLE

SV. IVAN - žarišče prosvetnega dela

(Nadaljevanje)

Zbor je gojil slovensko ljudsko in tudi umetno pesem. Sodeloval je pri mnogih prireditvah in njegovih velikih zaslugah je bila da se je širila lepa slovenska pesem pri Slovanih in njegovi okolici. Nikoli ne tom pozabil dogodka, ko je ta pevski zbor nastopil na 10. oltari znanu Adamčevu skladu »Vasovalec« in kako je bil prisotni skladatelj Emil Adamčič navdušen nad temperamentnim in zanimivim izvajanjem njegove skladbe, ki jo je za zbor kot eden prvih izvajal.

Za časa balkanske vojne so svetovinska prosvetna društva priredila dobrodelno prireditve in korist ranjenec srbske in črnogorske vojske.

O prireditvi gibanja za majniško deklaracijo je bil S. Ivan center, kamor so se zgnile množice slovenskih tržaških manifestantov; ki so se izrekli za zedinjeno Slovenijo.

Prea leta po svetovni vojni je prosvetno delo pri S. Ivanu zopet oživelo. Ne bom pozabil prizora, ko so slovenske svetovinske množice napolnile celiko dvorano Narodnega doma, da so prisotni ustvarjali uprizoritev gledališke predstave češkega izobra (imena igre se ne spominjam), v kateri sem kot igralec nastopil v sokolskem kroju. Prizor je izšel bučno manifestacijo udeležencev, a policijski organi ob rhodu so zapili svoj oster pogled na oder.

V teh prvih letih po svetovni vojni, ko je slovensko tržaško ljudstvo še krepko izražalo svoj nacionalni ponos, je šlo slovensko tržaško učiteljsko društvo okoli 120 članov, a predhodno mu je učitelj Anton Grmek od S. Ivana.

Po priključitvi Trsta, Slovenskega Primorja in Istre k Italiji je bilo slovensko učiteljsko te dežel odtrgano od svoje stanovske organizacije »Jugoslovanske učiteljske zveze v Ljubljani« V

Književnik Josip Ribičič, Prva leta je vodil upravo lista učitelja R. S. pozneje pa učitelj Albert Stubelj. Sotrudniki mladinskega lista so bili priznani tedajni slovenski književniki in se je tako mladinski list prav lepo predstavil slovenski primorski mladini.

Zveza je imela izven Trsta dve večji letni skupščini in sicer leta 1922 v Kopru, leta 1923, v Gorici.

Mimogrede naj omenim, da je vodil tov. Anton Grmek, zvezin predsednik učiteljsko deputacijo iz Trsta na Kongres jugoslovanskega učiteljskega zveza v Beograd l. 1920.

Ko je zavladal v Italiji fašistični režim, je začel z nasilnim uničevati vse slovensko prosvetno delo. Predvsem je preganjal učitelje. Mnogi ni preostalo drugega kot umakniti se pred nasiljem in emigrirati v Jugoslavijo. Ko je končno fašistična oblast s enotnim dekretom zaprta vse slovenske in hrvaške šole, je moralo okoli 800 slovenskih in hrvaških učiteljev oditi v emigracijo ali pa so bili premeščeni po raznih šolah širom po Italiji. Slovenska šola je bila do osebooditve v Trstu zaprta, a ne zatrla za večno.

(KONEC)

Silvij Rodé

Trst so prihajale z dežele vesti o preganjanju slovenskih učiteljev. Nastala je nujna potreba, da se vsi slovenski učitelji v novoimenovani pokrajini Julijski Benečiji posežejo v novo stanovsko organizacijo. In zopet je bil učiteljski prvak Anton Grmek, ki je prvi spoznal nujnost takojšnje rešitve tega vprašanja. V posvetu s svojimi najboljšimi je vse pripravil za ustanovni občni zbor. »Zveza slovenskih učiteljskih društev v Italiji«. Na učiteljski skupščini je bil soglasno izvoljen za predsednika kar je ostal do njenega razpusta. Sedež »Zveze« je bil pri S. Ivanu, kjer je bival tudi zvezin tajnik; R. S. Zvezino glasilo »Učiteljski list« je urejal učitelj Janko Samec. Za slovensko mladino je »Zveza« izdajala v tisočih izvodih mladinski list »Novi rod«, ki ga je urejal najprej učitelj-jknjiževnik Janko Samec, pozneje pa učitelj-

NARACANJE BRITANSKEGA PREBIVALSTVA

Po nedavno objavljenih podatkih se v primeru z zadnjim ljudskim štetjem aprila 1951, do konca decembra lanskega leta število britanskega prebivalstva povečalo za 420.000 na 44.166.000; od tega je 21.249.000 moških in 22.917.000 žensk. Na podlagi statistik računajo, da bo imela Velika Britanija leta 1953 46.817.000 prebivalcev, naskar bo do leta 1959 število prebivalstva padlo na 46.382.000.

Po istih podatkih znaša sedaj povprečna starostna doba britanskega prebivalstva 67,06 let za moške in 72,35 za ženske, proti 48,53 za moške in 52,36 za ženske v desetletju 1901 do 1910.

ZBOROVANJE MEDNARODNE ZVEZE DRUSTEV ZA ZASCITO ZIVALI

Zborovanje mednarodne zveze društev za zaščito živali, ki je bilo nedavno v Londonu, se je udeležilo 250 zastopnikov iz 25 držav. Od ustanovitve zveze leta 1950, je število v njej vključenih društev naraslo na več kot 100.

Belgijski zastopnik, dr. F. Wittomans je predlagal, naj bi sestavili listino 16 točk, ki naj bi jo poslali Združenim narodom in vladam drugih držav.

Društvo »Pravnik« na obisku v Ljubljani

(Nadaljevanje)

Proti Ljubljani gredo smo prišli mimo Vrbe. Tu smo pa mi starejši, preglasovali mlajše: Ustavili smo se, stopili v Prešernovo rojstno hišo in se poklonili temu našemu velikemu pesniku in — stanovskemu tovarišu.

V Ljubljano smo dospeli ob pol devetih. Hitro smo se umili in očedili in že smo sedeli pri bogato pogostini mizi v hotelu »Bellevue«, kjer je bila določena skupna večerja. Nam dvajsetim Tržačanom je delalo družbo približno trojico število ljubljanskih tovarišev. V hotelu »Bellevue« je splošno znana gospodinjska šola in že itak bogato (prebogat) za naše žledece! večerjo je simpatično očepšala četa mladih, brhkih in nadvse čednih učenk, ki so nam z izredno pozornostjo stregle. Spominjati se moram tu male brinete Steffe, ki si je, ne vem zakaj, vpičila v glavo, da sem jaz najbolj ježen v vsej družbi, ter mi neprestano natakala, če ravno sem ji venomer zatrjeval, da ji ni treba vina, če me hoče opijaniti. Ni to lepo od mene stare sabilje, toda tako je bilo splošno razpoloženje, ki nam ga je bil ustvaril sveži goreniški zrak in lepa Goreniška s svojimi nepozabnimi vtisi.

Ob začetku večerje sem imel tih strah: Na poti iz Goreniške proti Ljubljani je namreč naša in ljubljanska nadobudna mladina poskušala peti; bal sem se, da bo to svoje kruljenje nadaljevala po večerji. Pa me je čakalo nagovoru se je dvignila krasno ubrana pesem: Tam dol na koncu mize se je zbral akademski kvintet, ki ga je bil bil na vse misleči prof. dr. Vavpetič pripeljal s seboj in ki nam je ves večer nudil naravnost nepozaben pevski koncert.

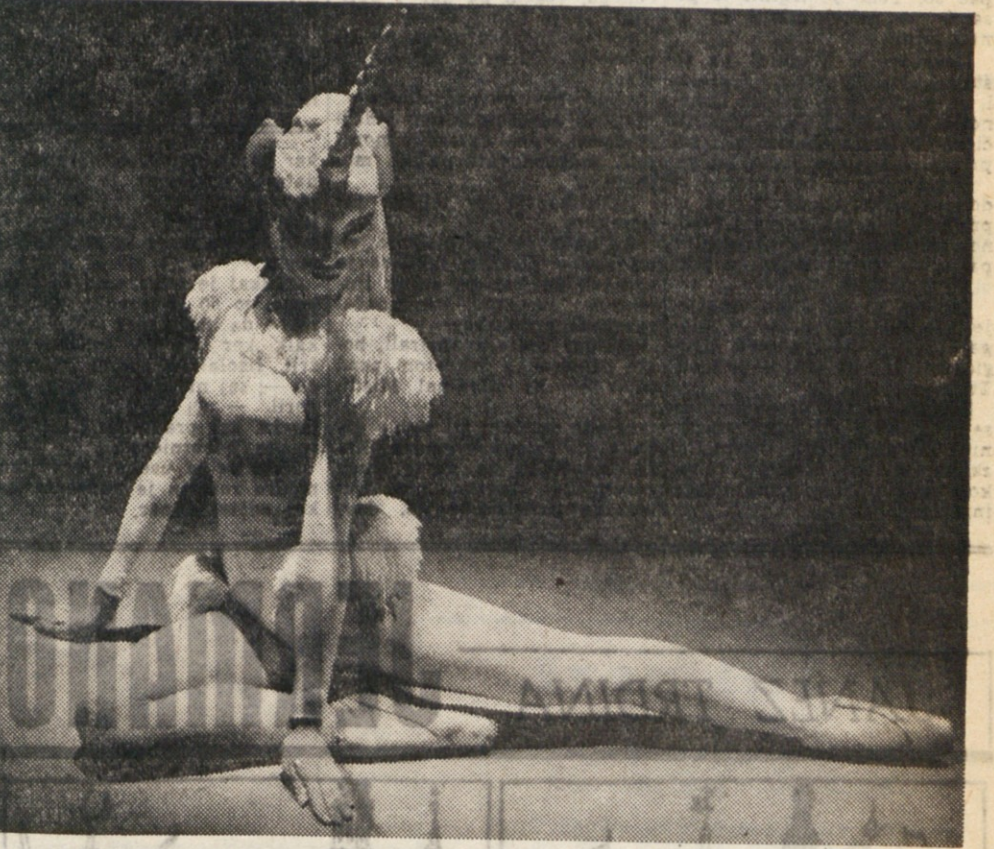
Tam v pozni uri se je naš dr. Ferluga spomnil našega starega prijatelja Tržačana, skladatelja Vasilija Mirka ter s kratkimi besedami naprosil pevce, da se s primerno pesmijo spomnijo Mirkove 70. letnice, ki jo je bil ravno one dni praznoval. Sledila je Mirkova podoknica »Na trgu«. Tu ni epitetov, bilo je enostavno lepo!

Takoj po večerji je pozdravil tržaške goste predsednik Društva pravnikov LR Slovenije dr. Tominešek, sledil mu je dekan pravne fakultete dr. Pinžgar, nato predsednik odvetniške zbornice dr. Grossman in zastopnik dijakov juristov Zalar. Vsem je odgovoril in se zahvalil naš predsednik dr. Tončič. Vsi govorniki so poudarjali svoje veselje nad svidenjem med tržaškimi in ljubljanskimi pravniki ter potrebo in željo, da se ti stiki v bodoče nadaljujejo in poglobijo. Ob koncu svojega govora je dr. Tončič v imenu tržaških pravnikov izročil v dar slovenskim pravnikom lepo spominsko sliko (delo akad. slikarja Cernigaja) ter celotno zbirko ukazov in odredb ZVU v vseh treh jezikih (slovenskem, italijanskem in angleškem). V zame-ni so tržaški pravniki poleg že svoječasnno prejetih daril dobili še od ljubljanskih odvetnikov knjigo, ki je danes redkost: »Slovenski advokati in javni notarji v književnosti, znanstvu in politiki« iz leta 1936. Izročitelj dr. Grossman je poudaril, da bomo v tej knjigi našli premnoga imena tržaških in primorskih pravnikov, kakor Gregorin, Rybar, Slavik, Wilfan, Tuma, Furlan in druga. Z vpludnim ponosom je pribil, da so bili primorski in posebno tržaški pravniki vedno živa, zelena in zdrava veja na košatem drevesu slovenskega pravnštva. Podčrtal je, in hvalečni smo mu za to besedo, da to še danes velja.

Goreniški zrak, ki smo se ga bili naučili čez dan, ter lepo petje akademskih kvinteta sta izbrislj vsak občutek utrujenosti in razvilo se je res prijetno družabno razpoloženje, pri katerem smo mi Tržačani pošteno upravicili besede dr. Grossmana ter dokazali tudi tu, da smo res še kolikor toliko zelena veja. Večer je izvenel v sloganu, ki ga je postavil naš tržaški saljavec:

Kajti v Trstu in v Ljubljani letos, k letu kakor lani naj velja resnica čista: Ni življenja brez jurista.

(Nadaljevanje sledi)

Veronika Mlakarjeva je v berlinski Operi plesala glavno vlogo v baletu »Enorožec«

NEURJE

SPISAL LOJZE CJAK

Jakob: Kako je bilo sinoči gori v vasi, Mate? Mate vrti s kazalcem nazvold. Marko: Si jim godel dekletom, kaj? Mate pokima. Jakob: Gori v vasi živi prav po cesarsko, vsega mu znosijo te babnice. Marko: In jutri ko je nedelja? Mate zavrti s kazalcem nazvold. Marko: Tudi plesali? Pridem tudi jaz gor.

16. prizor.

Lipe (od desne, prinese ribe in mu jih dene v mrežico). Na, da si jih boš spekel! Blaž: Kaj pa se, gori se kar tržejo, katera mu jih bo ocvrila.

Frane: Zdaj, ko smo ti dali, nam pa zagodi za boglona! Marko: Daj, udari eno! Jakob: Ga ne pripravite. Frane: Kako da ne, čemu pa nosi tisti brenčači! Mate kakor v strahu beži na levo.

17. prizor.

Tomaž od desne nosi vršo (iz vrbovih šub na redko spleten koš, ga popravlja. Jernej: Gori v vasi ti zavili kolikor hočeš, tu na produ pa ga ališiš samo rano zjutraj, ko gori v vasi zvoni dan ali zvečer ob avemariji. Blaž: Ko smo predvečerašnjim zjutraj prišli h kraju je bilo kakor iz škafa. Mate pa si je s smijem tam pod skalo lepo žagal svojo jutranjico. Tomaž: To zimo je bilo, ob tistem hudem mrazu. Sneg je nalezaval neko jutro, ko sem pobiral zmrlje sipe, ki jih je vršlo na prod. Naenkrat zaslišim kot bi mala punčka jokala. Ozrem se in zagledam Mateta, tam pod steno vsega belega, ko je vlekel tisto žago. Le za kakšno korist, sem rekel, mar bi nabiral zmrlje sipe! Blaž: Včasih izvabi iz tiste škatle prav človeške glasove. Jakob: Čudak pa je, ta Mate! Marko: Od kod ga je pripelhalo? Jakob: Sam je prišel v vas tako gosposko napravljen in bel v obraz, kot čunja. Potem ni šel več proč. (Odide na levo).

Jernej: Iz Trsta je prišel. Lipa: Kako pa veš, da je iz Trsta? Jernej: Ker čopi po cele ure na razvalinah gradu v vasi in bulji proti Trstu. Frane: Kje pa tiči drugače?

Blaž: Kje naj bi tičal, pri nas v Nižji, tam v brlogu rajnega Sršena, tam smo vsi nasi. Jernej: Odide na levo, kakor da bi nekaj pozabil. Marko: Lahko da je gospod, bogve kaj mu leži na srcu, da se je zatekel k nam. Blaž: Sedaj je kakor mi. Kdor zdrkne dol k nam, mora imeti dobre kremplje, da se izvleče.

18. prizor.

Jernej: (vleče godca, ki se mu malo upira): Nič se ne boj, saj ne boš godel, ne! Samo to mi boš pomagal, ne-ti tja k barki, tako, za dobro srečo. Marko: Ker spuš v njih brlogu, moraš odslužiti. Mate z vidnim olajanjem postavi gosti in ribe poleg sebe na tla in prime nosilnico zadaj. Blaž: Korajžjo, Mate! Jakob odide na levo. Jernej: (vzame gosli in ribe in postavi vse vrh mreže): Ne dražite ga, pustite ga pri miru! (Gosli mu zdrknejo dol, Jernej jih pobere in zakopije vse v kup mreže ter prime spredaj.) O, hop! (Gresta proti desni).

19. prizor.

Nista še čisto izginila, ko prideta od desne oče Martin in Kristijan, ki nosita mrežo na nosilnici. Marko: Kam hočete s tisto smolo, oče Martin? (Vsi se smejejo.) Martin: To je mreža in ne smola, Marko. Marko: Ne mreža, ne, tisti vaš novi mož vam bo prinesel smolo! Kristijan: Kdo je smola, kakšno smolo prinašam jaz?

Marko: Če se bo kaj zgodilo tisti dan, ko boš šel prvič ven, te bomo klicali Krže Smola in ne več kot sedaj, Krže Suša. (Frane in Lipa se smejeta).

20. prizor.

Jernej od leve, se usede na sveže pobarvan les. Martin: Pustite fanta pri miru, ko vas ni nič vprašal. (Postavijo mrežo na tla.) Kristijan: Kaj se krohoteš samim sebi! Saj te tudi vi reveži, kakor jaz! Ali ne vidite, da večji revež kot si, grši pridevek se te držl. Ti ubogi Lipa, ki se mi tako režiš, povej no, kako ti pravijo v tvoji vasi? Blaž: Glista. Kristijan: Frane, in tvoje kako se glasi? Blaž: Frane Prasetrov. Kristijan: Tvoje, naš Jernej? Blaž: Jernej — Vedomec. Kristijan: In vaš, oče Tomaž? Tomaž: Eh, pusti to, Kristijan! Jernej: Po starem smo mu rekli »Karamala«, sedaj smo ga povišali, sedaj je »Delfin«. Blaž: Mi smo bili prej Cesarjevi, potem Kapucinovi, sedaj hvala bogu smo vendar prišli do častnega pridevka, sedaj smo Osletovi. (Smeš.) Kristijan: To je procesija nemaničev iz Nižje in drugih takih. Pogledimo više, tam imajo spoštljive pridevke. Blaž: Tam so Zgradnji, Ulnovi, Moholanovi, Mikolovi in tako naprej. Marko: Tudi nam so rekli Beračevi. Blaž: Da, ali odkar imate robo ste Mikolovi.

(Nadaljevanje sledi)

NEDELJSKO BRANJE
Revizija
Adamič

(Se je vršilo še pred vojno v mestu, kjer plenijo smojke.)

Dopolnje. Nič strank, vse obča spokojnost. Kar se odprta pisarna in val nemira je buhnil v sobo: po mizah je zasumelo, stoli so zaropotali, vse je vstalo in se priprajalo.

Nenadna revizija!

Visok finančni funkcionar, revizor iz stolnega mesta je pokroviteljski odzdravil mlajšim mizam, ko ubral naravnost k blaginjskim uradnikom, se ustavil izven ograje in ju potem pazno in strogo motril tri četrti trontoka.

Navodilo za revizije in skontacije se glasi: Ko stopiš v urad, fiksiraj oba blaginjska uradnika! Razberi in preutori obraza, če se morda ne zrcali v njih zmedenost, ne zrcali v njih zmedenost, potem šele govori.

Ka blaginjska nista tedaj openila blaginje baš do gola, sta pač smehljaje se podprala sicer neprijetno obisk. Koj nato so šli v blaginjski lokal štet denar. Po predpisu!

Prvi odhiti pri mizah... Pomisljivo so se spogledali mlajši.

«Zdaj boste pa videli hudiča!» je poškilil adjunkt po še mlajših mizah.

«Bržčas ga boste vi, vi, vi, da, ki tičite v zastankih od popka, ga je zavrnili mlajši sosed, eden izmed treh blaginjskih uradnikov, kakor so jih zlohotno nazivali.

Pa so se dalje zbadali kot dobri višji in nižji tovariši, seveda ne preglasno: kadetje na eni strani, adjunkt na drugi. Adjunkt je kaj ošabno zrl iznad svoje prve, po sedmih letih jedva našite zlate zvezdice.

Med praktikantri najstarejši je bil Zgončev Lojz. Lep človek, s sijajno, krasno ruso brado, z dobesednim palnikom na toplem nosu. Ljuboznen, živahen, malo domišljajen, vedno strahno lačen in vedno jezen kot ona dva.

Eden je služil državi že čisto leto, drugi in zadnji vsak po eno leto manj, vsi pa za 30 kronic na mesec.

E, to je bilo, kar se tiče denarja, bore malo priznati! Dajmo, nadaljujmo!

Ko so se pomirili, stopi France k Lojzovi mizi in pomigne Tonetu, naj pride se on. In šušljali so živahno med seboj: France je tovarišem pihal na dušo, Lojz si je nemo gladil ruso brado, Tone pa je vrtal s kazalcem po gubanem čelu. Sklenili so, kar pač so: Tone je izginil iz pisarne za nekaj minut in se nato vrnil.

Gospodje v blaginji pa so šli i uro 31 minut. Postajali so glasni in glasnejši, končno so se celo smejali. In ključki so se kovinski zarezali: zapli so blaginje. Vrnili so se.

Revizor se je še vedno ljudomilo smehljaj, davkar se je prešerno smejal, zgarani, vedno preobremenjeni kontrolor pa se je obema mizal v brk.

Kaj? Zakaj?

Glejte, ko so šli vinarje, je manjkal en vinar v blaginji! In ko so šli drugič, so bili trije vinarji preveč. Trije preveč.

Smrten molk; prepadeni so se spogledali. Takoj naznaniti, spustiti obirno poročilo, zaračunati tri vinarje in te koči račun, potem ukor, vraga in šmentat!

«Prosim, pardon,» je zajezil revizor sramežljivo. «Jaz, jaz sem sam pritekel skriti en vinar. Bilo mi je neprijetno — zdaj pa tako...»

«Jaz tudi en vinar!» je viknil davkar.

«In jaz en vinar,» je sramežljivo dejal kontrolor.

Kajpak, denarja ni bilo ne preveč ne premalo, to je privratar so napačno štel!

Opoldne je odšel previdni adjunkt v svojo stran, predstojnika sta pa spremlila revizorja do edine boljše gostilnice v trgu, kjer sta se pred pragom oprostila za čez opoldne. Le praktikantri so prišli v to edino boljše gostilnico na kosilo, bili so namreč tukaj stalni gostje. Zasedli so okroglo mizico v kotu, v spodobni razdalji od velike revizorske zverine.

Gospoda so takoj obkolili služni duhov: domača gospodinja mu je nalila cinkaste juhe iz mu naštevale prikuhe poleg mesa ali pečenke in še močnate jedi. In prišel je gospodar, da se pokloni in prišla je gospodinja, da pozdravi.

Kadetje pa so podpirali brade, molčali in čakali, da jih prežejo.

Cez čez ure — revizor je pravkar zalutal pri pečniku, ko jo primaha iz kuhinje dekla s polno skledo puhtčega fižola v rokah — in h kadetom. Dolg res saporice se je zviljal po sobi in je ščegotal revizorja neprijetno po nosu. Dekla je postavila skledo na mizo; fižol je bil zasajen v silni kup. Potem je zbežala v kuhinjo.

Fantje pa so izruvali žlice, navtili so kot gorniki, drobili so kopico, loputali po njej, jo klatili, da je malskalo in so rožljale žlice kot v kuhinji, kadar jih izpira dekla pod pipo. Vso skledo so pospravili, potem so žlice odložili in se prekržili.

Revizor je gledal kot zoli, rekel pa ni nič, le močnate jed je odklonil.

Zvečer ista gala-predstava, le da so pospravljali namesto fižola — kašo.

Revizija se je nadaljevala še drugi dan. Praktikantri, vedno na oklicu, so letali, pomagali, seštevili in sestavljali; povsod uslužni, vedno karani in vse, kar ni bilo prav, so natovorili njim na grbo.

Lojz je baš kontroliral tedenski zastanek, ko privesla revizor k njemu. Srepa se ožira po papirjih, zakajšaj, in tem vpraša zmedenega praktikanca:

«Pa jeste večkrat je fižol?»

«Da, vsak drugi dan, prosim.»

«Hm, samo če ga v resnici ljubite? Težka je! Sicer pa za spremembo v tednu —»

«Samo trikrat v tednu in vsak petek,» se je oglasil iz sosednje mize Hladov France.

«No, včasih dobimo tudi leče ali bobane. Ob velikih praznikih celo žgance s kislim zeljem,» je povedal Tone z vso resnobo.

«In povrh še krompirja — včasih v kosih, včasih stlačen, včasih pa kar v obliči,» se je bahal France.

«Je li mogoče? Jaz ne bi prenašal —!» se je zgrozil revizor.

«Oprostite, mi pač moramo. Majhno, adjunkt, pri jedi štediti... pri ograici moramo... napredovati pa ne moremo...»

Praktikantri so jezili vsi vprek.

Adjunkt je že globoko rlinil nos v pisanje, tako se je zagal; revizor pa se je ljudomilo smehljaj in koncal razgovor z opazko:

«Kadar boste avanzirali, boste pa leteli z dekretom pred altar — Ej mladina! Mladina!»

Minilo je nato tri tedne grdega ali legega vremena. Nekaterikrat je že navil sluga pisarniško stensko uro. Nekoč je prineslo pošto, davkar jo je odšel denar.

Prejšnji teden je bil v Kopru festival slovenske mladine, na katerem so sodelovala tudi tržaška mladinska prosvetna društva. O festivalu smo podrobno poročali med dnevnimi vestmi in v tokovi številki našega lista. Na sliki nastop gostov iz hrvaške z značilnimi folklornimi plesi

FILATELISTIČNE ZANIMIVOSTI
GEORGIJA IN ZNAMKE

Georgia je danes ena 16 republik Sovjetske zveze in leži na obronkih Kavkaza v tako imenovani Transkavkaziji. Georgijci živijo na tem ozemlju že nad dva tisoč let. V prvih 700 letih svojega obstoja so bili v nenehnih bojih z Bizancem in s Perzijo, v nadaljnjih 500 letih pa z Arabci. V dvanajstem in trinajstem stoletju je bila Georgia najmočnejša krščanska država na Blžnjem vzhodu in se je razprostirala po celi Transkavkaziji od Črnega do Kaspijskega morja. Proti koncu trinajstega stoletja pa so v deželo vdrli Mongolci in jo za dolgo zasužnjili.

Tedaj se je v Rusiji začela razvijati moskovska država in Georgia je bila prisiljena iskati zaslombo pri svojih močnih sosedi. V XVII. stoletju so bili georgijski delogati gostje carja Ivana Groznega. V XVII. stoletju je car Teodor sprejel Borisa Godunova in Alekseja Mihajloviča. V naslednjem stoletju je carica Katarina II. sklenila z

ROSSONI RUGGERO
KORZO GARIBALDI 8

Razstavlja v paviljonih televizije in gospodinskih električnih aparatov najboljše proizvode italijanske in inozemske proizvodnje

Poskusne oddaje **Galatic 75 palcev** s teleprojektorji italijanske televizijske družbe

Obiščite stande na tržaškem vzorčnem velesejmu

PRODAJA NA OBROKE

Slovenija vino

Vabi v svoj paviljon na velesejmu poleg paviljona „B“

Doror! NUDIMO izbrana BELA in ČRNA VINA, SLIVOVKO, TERAN in KRANJSKE KLOBASE PIVO „UNION“, ČRNO in BELO

Vse informacije glede izvoza navedenega blaga dobite v paviljonu „Slovenija vino“

Gostilna „Ex Ussaro“ lastnik Ivan Filipčič

TRST — UL. CARDUCCI ST. 41 (NASPROTI POKRITEGA TRGA)

POSTREŽE VAM Z NAJBOLJŠIM DOMACIM IN ISTRSKIM VINOM IN DOMACIM PRISUTOM.

LEC

Izdelek največje angleške tovarne, ki je v celoti — tudi hladilna naprava, Compressor izdelan po mnogoletnih izkušnjah izključno v LEC-ovih tovarnah!

Električni hladilnik LEC je edinstven izdelek; nedosegljiv v trajnosti, liniji in ceni

LEC je izdelan za Vas, ker ob vsaki priliki nudi svežo hrano, Vas ohranja zdrave in zadovoljne in Vam mesečno prihrani mnogo denarja

Zapomnite si: „LEC“ mora v Vaše gospodinjstvo!

Naročila sprejema s takojšnjo dostavo in peletnim jamstvom trdka

J. Herre TRST, Piazza S. Giovanni 1 Telefon št. 3-50-19

TUDI NA OBROČNO ODPLAČEVANJE

Za naša najmlajše...

Neubogljivo seme

Zapihal je veter ter odnesel drobno, zelo drobno drevesno seme proti zidu. Tu je naletelo na razpokico ter se je v njej vgnezdilo. Mala kuščarica je to opazila, pa je svetovala:

«Seme, o drobno seme, tu v razpoki nisi na pravem mestu. Ako tu vzklješ, boš pogrnol koreninice, se bodo te sčasoma odebile ter razgnale zid. Če pa se gospodar prej ove, da si tu vzkliko, ti bo odrezal stebelce prav pri zidu in tvoje koreninice se bodo posušile. Seme, o drobno seme, če le hočeš, te prenesem na tla, te položim v jamico ter te zakrijem z zemljo, da boš v njej vzkliko, pogrnol koreninice. Gospodar, če bo vesel ko te bo našel in iz tebe bo zrastle mogočno, lepo drevo.»

Seme pa ni hotelo ubogati dobrega sveta.

«Tukaj je tako lepo! Je stiknilo. — Tu bom vzkliko in tu ostanem.»

In res, vzkliko je v zidu ter pogrnol koreninice, ki so si skušale najti v zidu prostor, pa so se razpredle vijugasto, kot so pač le mogle.

Drevesce se je komaj začelo dobro razvijati, ko sta jo mimo zidu primahala očka in sin. Ta je opazil drevesce ter ves srečen vzkliknil:

«Očka, vidiš, kje se je vgnezdilo?»

Očka je skušal, prav na lahko, izrjaviti drevesce:

zrastlo mogočno drevo.»

Iz žepa je privlekel nožek, ga odprl ter odrezal drobno stebelce prav tik ob zidu.

Kuščarica, ki se je sončila v bližini, je gledala v žalostnim pogledom, si je mislila:

«Drevesce, o ti nesrečno drevesce, le zakaj, le zakaj me nisi ubogalo, ko si bilo še drobno seme. Če bi se prenesla v zemljo, bi se razvilo v mogočno drevo, tako pa si moralo umreti, ko si se komaj dobro prebudilo v življenje.»

V. J. K.

MOJ VRT

Kakih sto korakov od Napoleonevega mosta, na levem bregu Soče, pred Korbaridom, se nahajajo moji vrti. Ni posebnih velikosti, bi ga raztegnil žepni robec, bi ga bržkone skoraj povsem pokrili. Zame pa je še vedno lep, je še vedno moj. Prilastil sem si ga, ko mi je bilo komaj dobrih šest let. Med skalami se je nehal zelenilo: mali otroček med apnenec. Ko smo se mu bližali, na poti v Korbarid, sem rekel mamici:

«Mama, pogledaj mo, kako je kaj z mojimi vrtovi!»

Njen smehljaj mi je bil znak za privoljenje. In že sem stekel k njemu.

«Mama, v njem cvetijo divji nageljni!» — sem j potem razlagal.

Ko ni bilo več divjih nageljev je cvetela v njem kaka druga drobna skromna cvetlica. Celo divji rožmarin je v njem našel prostor.

Kje, je kje je že leto, ko sem ga iztaknil?

Pred leti, ko me je tam mimo zanesla moga, sem ga iskaj in tudi našel. Bilo je v vročem poletnem soncu: le malo izsušene trave je bilo v njem. Za tovariša, s katerim vsa šla tam mimo, je bil prav brez vsakega pomena: zanj je bil povsem navaden košček skoraj izsušene ruše. Jaz pa sem ga njej obstal pred njim. Koliko, le kolko lepih spominov mi je prikliral pred očmi. Gotov sem, da, tudi če bi dočakal osemdeseto leto, bi bi šel tam mimo, bi ga še vedno skušal poiskati ter pogledati, kaj raste v njem. In kakul tudi ne? Saj vendar sem imel, ko sem ga našel, komaj šest let. Pomislite le: šest let! Kako torej bi mogel iti kar tako mimo njega, ne da bi vanj vsaj malce pokukal?

Da, v moj lepi, le dober robec velik vrt!

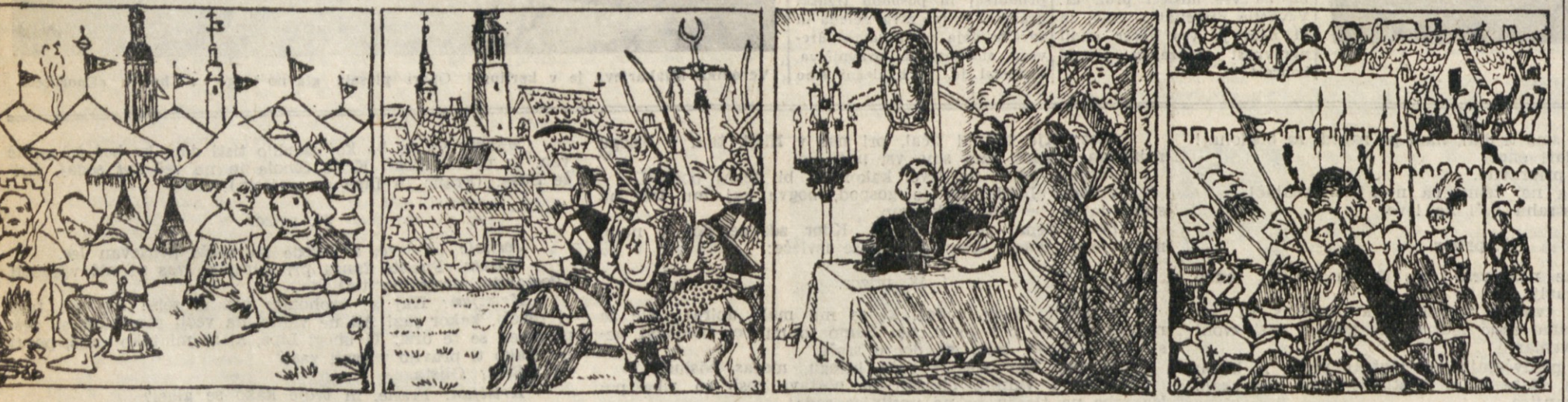
V. J. K.

Magični kvadrat

1	2	3	4
2	3	4	1
3	4	1	2
4	1	2	3

Vodoravno in navpično: 1. poljedelsko orodje, 2. bojača rastlina, 3. kar. je, 4. delec materije.

JERMANOVA VRATA
JANEZ TRDINA RIŠE S. PAHOR

Da se grozni prepad v Grinotvici, ki se ure daleč vidi, Jermanova vrata imenuje, se je zavoljo sledeče prigodbe zgodilo.

Brez ovinka je Turek Abdala s svojo drhaljo po celjskem krogu divjal. Slovenci so bili nesložni in niso eden drugemu pomagali. Če je bil Kranjec v nadlogi, se Stajarci zmešali ni; zato pa tudi oni ni porajal, če je ta trpel.

Le Korošci in Kranjci so že nekako skup držali. Tudi tabari se vkup orožajo in precej veliko vojsko na noge spravijo, ki se pri Celovcu utabori, kjer se je pogajani napad pričakoval. Pa vendar je tudi v Pliberku in več drugih trgih in vaseh posadka ležala, ki je dovolj moč

na bila, se tako dolgo braniti, da bi ji glavna armada na pomoč prišla.

Ko je Abdala Dolnji Stajer izropal, se mahoma na Koroško zažene, tudi tukaj svojo plenazelnost nasiti. Pa ukanih ga je. Ljudje so svoje blago v Celovec zvežli in se po gorah poskrili. Take kraje, ki so bili s posadko prevideni, so Turki v miru pustili in so rajši dalje šli. Pa nikjer ne dobe nič. Ko zvedo, kaj in kako, se tako razsede, da naravnost nad Celovec gredo in prisrežejo, mestu razdejati in vse živo v njem pokončati.

Abdala ima 25.000 vojščakov, ko je kristijanov le 12.000. Pa njih vodja Golobek jih tako navduši, da vse turške napade zmajljivo odbijejo.

Abdala vidi, da mora najprej Golobeka odpraviti, če se če Celovca polastiti. Ker je v boju premagan in mu vsa sila spodleti, si zvežajo izmisli. Golobek je imel častilakomega sina, Enrika po imenu. Ta se je kar zelo togotil, da cesar ni njemu, ampak očetu višjega vodstva armade dal. To je tudi Abdala zvedel in veliko upanje ga navda. Brž pošlje skrivaj k Enriku poslanec, ki mu v imenu sultana obljubijo da zamore turški paša biti, če kristjansko vojsko na kako vižo s pota spravi in jih v Celovec pripelje.

On sicer v začetku oporeče, pa čast paša se mu tako svetla zdi, da zadnjič

omahne in obljubi, željam Abdala ustreči. Enrik zdaj gleduje podkupi, da polnoma kriva sporočila Golobeku prikažejo. Reklji so, da so Turki Koroško in Stajer popustili na Kranjsko udarili, da se celo do Kamnika vse pokončali in da je že to mesto od njih obleženo. Brž se Golobek pri ti novici vzdigne, svoj tabar popusti in z vso vojsko skozi Kranjsko goro proti Kamniku koraka. Med potjo se Enrik zgubi. Nihe ni vedel, kam da je prišel. Tri drage dni ga očeta išče in bil ga je dalje iskal, če bi ga ne bila armada z velikim hrupom pri silila, neprednega v nemar pustiti in rajši v otebo Kamnika hiteti.

(Nadaljevanje sledi v nedeljski številki)

AVTOPREVOZNO PODJETJE FRANC LIPOVEC

PREVOZ POTNIKOV

na STO, v Jugoslavijo, Avstrijo in druge države

GARAZA: Ul. Timeus 4, tel. 90-296

STANOVANJE: Ul. F. Severo 6, tel. 33-113

MOTOM 48 CCM

Cudoviti motorček, ki vas pelje povsod. Prodaja na obroke do 18 mesecev. Pritikline in nadomestni deli za vse motorje, hitra popravila

Zastopstvo „Glera“ MOSCHION & FRISORI TRST, Ul. Valdirivo 36 tel. 23-475

Postaja za usluge v Nabrežini: FRANO SIBELIA ZNIŽA NE CEE

Stanko Zidarič SEMPOLAJ ST. 4 (Nabrežina)

AVTORIZIRAN MALI OBRATNIK IZDELUJE NAGROBNE SPO-MENIKE IZ NAJBOLJŠIH KRA-SKIH IN TUJH MARMORJEV. SLIKE NA PORCELANU, BRO-NASTE CRKE IN LUCKE, PO-RACUNE BREZPLAČNO, PO-STAVITVE IZVRŠENIH SPO-MENIKOV Z GARANCIJO.

Krojaška delavnica JOSIP KRAMAR OPCINE - Narodna ul. 63

Izdeluje moške in ženske kostume. — Velika izbira vzorcev najboljših tovarn.

CALEA TRST viale Sonnino 24 Tel. 90-441

Deske emre-koop, mace-snoe in trošh-lesov in tro-me nudi natupodnaje

NAŠI KRAJI IN LJUDJE

OB BLIŽNJI 10. LEINICI FAŠISTIČNEGA POŽIGA

POVRŠNA IN POMANJKLJIVA OBNOVA v Medji vasi, Cerovljah, Vižovljah in Mavhinjah

Na številne pritožbe e morala ZVU popraviti obnovo nad 90 poslopij. Se vedno neizplačana vojna škoda za premičnine

Koro bo poteklo deset let od onega strahotnega dneva, ki ga spomin ne more zabrisati: 16.8.1944 pomeni za Mavhinje, Cerovljane, Vižovljane in Medvečane grozo za fašistične zveri nasladi, ki jo more uživati samo človek-žival. Samo po takšnem ukrepu je plamen v nekaj urah pogoltnil domove in vse, kar je bilo v njih in okrog njih. Pogoreli so postali brezdomci brez hrane, obleke, orožja, živine...

Se vedno mi večkrat zvenijo v ušesih takratni jok, stokanje, molitve, kletev, moji glavi je bil strašen ples

Mavhinje: hiš 41 hlevov 19 skednjev 8 lop 3 svinjakov 43
Cerovlje: » 33 » 10 » 4 » 3 » 7
Vižovlje: » 13 » 7 » 4 » 2 » 7
Medja vas: » 21 » 21 » 10 » 10 » 21

Ali bi ne bilo povsem naravno, pravično in človeško, da bi bil ZVU ljudstvu vsaj zaveznika takoj po končani vojni obnovila domove, in to resnično, se pravi tako zgradila, da bi bili ljudje in živali pod solidno streho za dolgo dobo varni pred mrzotami in dežjem?

A ni bilo tako.

Lvzemski Vižovlje, kjer so z obnovo še nekako zadovoljni, so se gradbeni dela vršila na hitro roko — pomeni površna, skrajno nesolidno, brezvestno. Gradbeni podizatelji, ki so mu povedali zgodbo o obnovi, ga je njihova pritožba zavrnila. Medvečje je to zelo neprijetno presenetilo. Na veliko in preveč očeno kritiko, ki jo je izrazilo občinsko svetništvo, in na ponovne zavedne pritožbe prizadetih, je bila ZVU primorana obnoviti obnovo, se pravi popraviti nad 90 hiš, in sicer v Mavhinjah 41, Cerovljah 31, v Medji vasi 21. Ne vemo še kako bo s slabo obnovljenimi gospodarskimi poslopji. Na svinjake so seveda popolnoma pozabili. Upamo, da bo to obnova zadnja, v kateri ne bo pustila novega pečata prevare. V zgodbi o obnovi je tudi zgodba o škodi, ki so jo povzročile zavračanje in posledice nje-ne slabe izvedbe. Kde naj prečni vso ogromno škodo iz let, ko ni bilo krova niti za ljudi niti za živino in poljske prideleke? Tukaj vmes je tudi poglavitno o ljudskem zdravju.

Tudi če bi nas zalažili z zlom, naša žrtev ne moremo poplačati. V tej izpovedi nekake Mavhinjčane je velika resnica.

Končno se zamislimo v povratek brezdomstva na domove, ki jih ni bilo; razvaline se in boje. A pomoči, tiste udarne pomoči, ki je bila in je še materialna, moralna dolžnost področne uprave, od nikoder. Ne samo to. Izvajajo si majhnih skrinj, kakaj oškodovanci celo na izplačilo vojne škode za premičnine.

Kar in kolikor so pogoreli kljub temu na tej Kalvariji ustvarili, je zasluga njihove žilavosti, mnogih odjaskov, vztrajnosti in življenske vezi in ljubezni do rodne grude.

VELIKI REPEN

Naša prizadevanja za bodočnost

Oglašamo se bolj redko in zato povemo več novic hkrati. Da je bil naš še mladi pevski zbor na mladinskem festivalu v Kopru, je že znano. Mi smo na svoje mlade pevce zelo prepričani, da se bodo tudi v bodoče čimboli kulturno udeleževali. Tudi v ostalem se ne moremo o naših mladini pritoževati, ker živimo v medsebojni slogi, se ne prepira in ne pride, kot se ne nikoli do pretepa. Pridno delo včasih dogajajo. Pridno delo in se po delu rada tudi dostojno pozabava. Prav ima! Tudi je vredno, da povemo o njej še to: Salež dajemo gospodarsko za zgled drugim vsem, kar tudi zasluži. Ne smemo pa zamolčati, da če je tudi naše polje skrbno obdelano, gre zasluga našim mladim. Ona skrbi tudi za naprej. Imamo nasajenih na stotine novih sadik kraškega refošja in v nekaj letih bodo imeli trkati toliko terana — in to dobrega terana — kot sedaj. Lahko računamo na okrog 900 hl, kar bi bilo povprečno nad 10 hl na hišo. Kaže, da se bomo počasi otoli tudi gojivne cvetice. Neke

in v prah me je grozno stiskalo. To se ne da povedati. A zakaj vse to gorje? Človek bi bil razumljiv, če bi bilo to povzročilo kakšno divje plemo. A to so nam napravili ti, ki venomer ponavljajo, da so najbolj kulturni, demokratični, svobodni in pravikoljubni. Stokrat sem rekel, da se varujemo takšne satanske kulture, ki nas je tako strašno opustošila.

Tako neki Medvečan. Fašistično — nacistični plamen je vsega upepelil 116 kmetičev in kmetičev delavskih krovov z gospodarskimi pritlikinami vred, in to:

Kot v vse javno življenje se je tudi smekal, tudi v obnovo vrnili spekulacija, se razume samo na račun našega ljudstva. Velik odstotek državnih sredstev za obnovo je združen v krivične žepke. Začeli so z obnovo hiš (1. 1946), nato hlevov in končno skednjev in lop ter obnovili:

Mavhinje: hiš 41 hlevov 8 skednjev 3 lop — svinjakov —
Cerovlje: » 33 » 10 » 4 » 3 » 7
Vižovlje: » 13 » 7 » 4 » 2 » 7
Medja vas: » 21 » 21 » 10 » 10 » 21

vašan se je tega že oprjel in se bo s to kulturo nedvomno tudi vedno bolj bavil, ker je ljubitelj cvetja. Za to imamo pogoje: zemljo, lepo lego, vodo in ugodno zvezo z mestom.

Lice naše vasi je vedno bolj prijazno in njena notranjost lelo za letom bolj urejena. Po letu 1954 smo dobili tri nove stavbe: dve privatni hiši in javno kopališče, ki bo kmalu dograjeno. S kopališčem bomo mnogo pridobili, ker si bomo s kopanjem uravneli zdravje.

Kilometer za vasio v smeri proti Valmiki je vojska uprava zgradila novo strelnico. Prizadetim bo odplačala zgubo na pridelek letošnjega leta. Ni ga ne vemo kako bo z odškodnino za uničenje zemljišča.

Naj tudi povemo, da ni od nas nihče odšel v Avstralijo. Naše mladine hote na svoji zemlji pridobivati in uživati svojo kruha.

MALI REPEN

Slabe ceste

Naša občina je že mnogo izboljšala in izboljšala poteh, vendar manjka še mnogo. Naša pot proti Proseku, ki jo najbolj rabimo, je v slabem stanju in od nas do železniške proge ponekod tako razrita, da nujno kliče popravila. Nadejamo se, da se bo to tudi čimprej izvršilo.

Tudi pri nas so nasadili precej grmov in izkega filozofa. Prvemu je vreme prišlo in je dobro obrodilo. A je cena zelo nizka in izkupiček gospodinj ne zadovoljuje. Je res, da je tržiški trg igra, ki jo povzroča veliki dovozi blaga predvsem iz Italije.

REPENTABOR

Dela ob cerkvi

Naša starodavna cerkev (tabor) ima stalno obiskovalce. Starine in lep razgled mika. Zato bo občina s pomočjo zavoda za lepe umetnostne zgradila ob cerkvi stranišče in to tako, da ne bo motilo starinskega lica. Ovirne in nekaj poti tik pod obzidjem pa že širijo delavci SELAD.

Letošnja slaba pomlad je zelo skrbila številne izletnikov in sele zadnji dve nedelji je bil njihov obisk večji. Na novem lepem vrtu Furlanove restavracije se je nabralo polno gostov. Je prav, da so gostinski obrati čim udobneje urejeni, ker so gosti vedno bolj zahtevni.

Polno je dela na polju, v vinogradih in na senoži. Nismo dovolj lastnih delavcev, a najete moči so drage, za naše razmere predrage. Tudi mi smo do zdaj s pridatki zadovoljni. Posebno odlično kaže trta, ki ni imela že več let toliko zaroda kot letos. Če cvete in bi bilo zato potrebno še nekaj dni lepega vremena.

SV. KRIŽ

O kulturnem domu

Dela pri preureditvi stavbe za kulturni dom napredujejo. Težko čakamo, da bomo imeli svoje shajališče in primerne prostore za različne naše prireditve. Umestno bi bilo, da bi kulturni dom imel svoje ime. Menimo, da bi ga imenovali po našem rojaku Albertu Sirku. Nanj smo lahko ponosni iz več razlogov: njegovi slikarski umotvorini so svojevrstna umetnina, njegovo politično mišljenje je bilo napredno, njegovo življenje pošteno.

ŠEMPOLAJ

O velikem kominfornmističnem zboru

Sobota, dne 19. rožnika 1954, ob 9. zvečer. Na trgu ob cerkvi se je zbralo naprej okrog 10, nato 15 do 20 ljudi (točnega števila ni bilo mogoče ugotoviti, ker so se zadrževali menjalci) od teh 3-4 križani. Torej na vsakega od treh navzočih policajev po 5-6 ljudi. Na tem velikem kominfornmističnem zboru je govoril nekdo iz uredništva »Delavca in se dolgo ura repenili. Kar je prinesel, to je odnesel. Bolj pametno bi bilo, da bi bil »svetemu zboru« rekel samo dober večer in na svigljenje, kot pa da je nad eno uro mlati v prazno. Da je bilo, edino Tito. Kriv vsega svetovnega zla, da nas je izdal in na znanjem sejmu prodal Trst in tako naprej — ta Vidaličev evangelij je že plesnil in ni več mikaven. Da je res tako, potrjuje odsotnost na sobotnem zboru najbolj trdnih njegovih pristašev. Naj Vidalič nikar ne misli, da so

vsi njegovi slovenski pripadniki brez lastne glave in se ne vprašujejo, zakaj se on veže z iredentisti, zakaj venomer napada Jugoslavijo, a nikoli ne klerofašistične Italije, zakaj se v Trstu zavzema za plebsit, na podeželju pa narekuje resolucijo za STO, a ne za neodvisen STO in proti povratku Italije. Njegov STO je namenjen za darilo Italiji. Vse to naše ljudstvo zna. Zato je bil njegov sobotni zbor tako klavrn.

RICMANJE

Zapuščeni pašniki in neuporabne poti

Naša vaška srenja ima nekaj večjih in manjših pašnikov na »Bardahu« in »Baceveci«, v »Burku« in drugod, kjer posamezni kmetje pasajo svoje krave. Za pa so ti pašniki zelo zapuščeni in je po njih dosti kamenja, robide itd. Kakor da ni bilo tega dovolj, v nekaterih krajih odlagajo razni material, da je škoda še večja. Vse te pašnike bi bilo treba temeljito očistiti in jih zboljšati. Občina in

MILJSKI HRIBI

S šensjmi je slabo a trte dobro kažejo

Letošnje deževje nam je povzročilo precej škode, posebno nad šensjmi, ki so zelo gušile in jih nismo mogli dobro prodati. Zaradi slabega vremena in dolge zime pa je prizadet tudi pridelek graha in krompirja s katerim nismo mogli na trg kot druga leta, kar se zelo pozna pri ceni, saj se za zgodnje prideleke dobi več denarja.

Trte obetajo dobro, je pa dosti dela s skropljenjem in žepljanjem zaradi neugodnega vremena. Pa bi bi šlo, samo da ne bi bilo toliko letani. Vinogradi, ki so bili poskodovani po lamski toči, so nekoliko opomogli, kljub temu pa bodo še nekaj let občutili posledice.

O naših poteh je bilo že dosti govora in pisanja v časopisu dosti pritožb in prošelj, a vse skupaj ni še nič zaleglo. Poti, saj jih ne moremo imenovati ceste, so vedno slabše, ker je pač tako vreme in jih ne marajo popraviti. Občinska uprava vedno ob-

metijski nadzorništvu bi morali priskočiti vaščanom na pomoč s potrebnimi sredstvi. Prav bi bilo, da bi se gospodarji, člani srenje, o tem pogovorili, njihovi zastopniki pa bi morali nastopiti pri omenjenih organih, da bi v primerem času začeli s čiščenjem in zboljšanjem pašnikov, kor bi bilo velike koristi za domačo živinorejo.

Tudi poljske poti so v slabem stanju in se nihče ne zmenja zanje. Slabe so bile že poprej, stalno deževje pa jih je še bolj razdejalo, a nihče jih ne popravi, tako da je skoraj nemogoče po njih z vozovi in nevarno za živino.

ZAGRADEC

Samo da se bomo spoznali

Veste kje je? Bržčas je to ime, čeprav je našega dela STO za dobro žlico, mnogim neznano. Imamo Zagradec (Sagrado) na robu Doberdobske planote. Zagradec (Sagrado) je v bližini Komenske planote in na Zagradec in zaselek med Malim in Velikim Repnom. Tudi mi se zvesto držimo izročila svojih očetov, da je treba čuvati svoje gradišče (tabor), torej svoj dom. Naš zaselek šteje le dva doma, a dva lepa, stena, kvaška doma. Kista bila v času naše borbe za osvoboditev čuvarja naših borcev. Nemci so ju zažgali, pred štirimi leti pa sta bila obnovljena in je v njih poglavitno življenje, posvečeno čimboli skrbnemu in naprednemu gospodarjenju. Po trdem delu nas časopis in radio seznanita z dogodki v svetu. Lepo je na tej kraški vzpetini in ne poznamo dolgočasje in želja po svetu.

PLAVJE

Smrt zavedne vaščanke

V ponedeljek 20. t. m. je umrla v 78. letu starosti naša vaščanka Marija Babič. Pokopali smo jo v ponedeljek popoldne na domačem pokopališču.

Pokojnica je bila skrbna gospodinja, dobra mati in zavedna Slovenka in je lepo vzgojila svoje otroke. Med zadnjo vojno je zgubila sina Bonifacija, ki so ga Nemci leta 1944 odpeljali in umrli. Vedno je zalovala po njem, kakor tudi vsa vas, ker so ga vsi imeli radi in spoštovali. Naj bi bo lahka domača zemlja; svojem pa iskreno sožalje vseh vaščanov.

Se dni bo gostovalo pri nas SNG iz Trsta s predstavo na prostem. V vasi je za to precej zanimanja in upamo, da bomo imeli lepo vreme. Če-

prev imamo polne roke dela, bomo radi šli na predstave, saj so tako redke med letom, ker nimamo primerne dvorane.

Prireditve in razstave na naših šolah

Škofije

V sredo jutraj so učenci osnovne šole na Škofijah priredili po šolski masi prav lepo zaključno prireditev. Učenci I. in II. razreda so uprizorili enodejanko »Sirota«. Nato so sledile deklaracije. Nastopil je tudi šolski mešan pevski zbor, ki je zapel nekaj narodnih pesmi. Po končani prireditvi je učitelj razdelil spričevala, medtem pa so v učilnici odprli razstavo ročnih del, ki je bila okusno urejena in dobro obiskana.

Sv. Križ

Naši otroci so se zares potrudili za zaključno šolsko prireditev. Najprej so naštevali kar 30 točk in v četrtek so uprizorili kar dve prireditvi; prvo v premlajni župnijski dvorani; popoldne za otroke, drugo pa zvečer ob 19. za odrasle. Po uvodni besedi je šolski pevski zbor zapel »Po zdrava«. Najmlajši prvega razreda so nam prikazali prizorček Ciciban in čebela. Skupno so nam igrali enodejanko Mirko in abeceda. Učenci II. razreda so nam predvajali Kamnar in zidar. Nato je pevski zbor I. razr, zapel nekaj pesmi. Sledile so recitacije in prizori. Ješek in hruska debeljška. Na sejmu, Ciciban cicišaj, Cicibana je picila čebela. Petelin in puška, Nebesa pod Triglavom, Ziljenje ni praznik in Ješek in mucka. Učenci III. in IV. razr. so nastopile s ritmičnimi vajami po napevu Večer za našo vasjo. Potem so nastopile deklice V. razr, z Rajanjem. Za zaključek je mešan šolski pevski zbor zapel nekaj narodnih pesmi. Starši so otrokom in učiteljem zelo hvaležni tako za prireditev, kakor za lepo urejeno razstavo ročnih del.

STARA IN ZNANA TVRDKA

SIMCA

TULIAK RODOLFO

ki se je preselila v

Ul. della Guardia 15

tel. 95089

z zadovoljstvom obvešča svoje odjemalce, da ima na razpolago novo vrsto starih strojev s v e t o n e z n a m k e

SIMCA

s križnim štopom za gumbance, pritrdjevanje gumbov in čipke ter vezenje brez okvira.

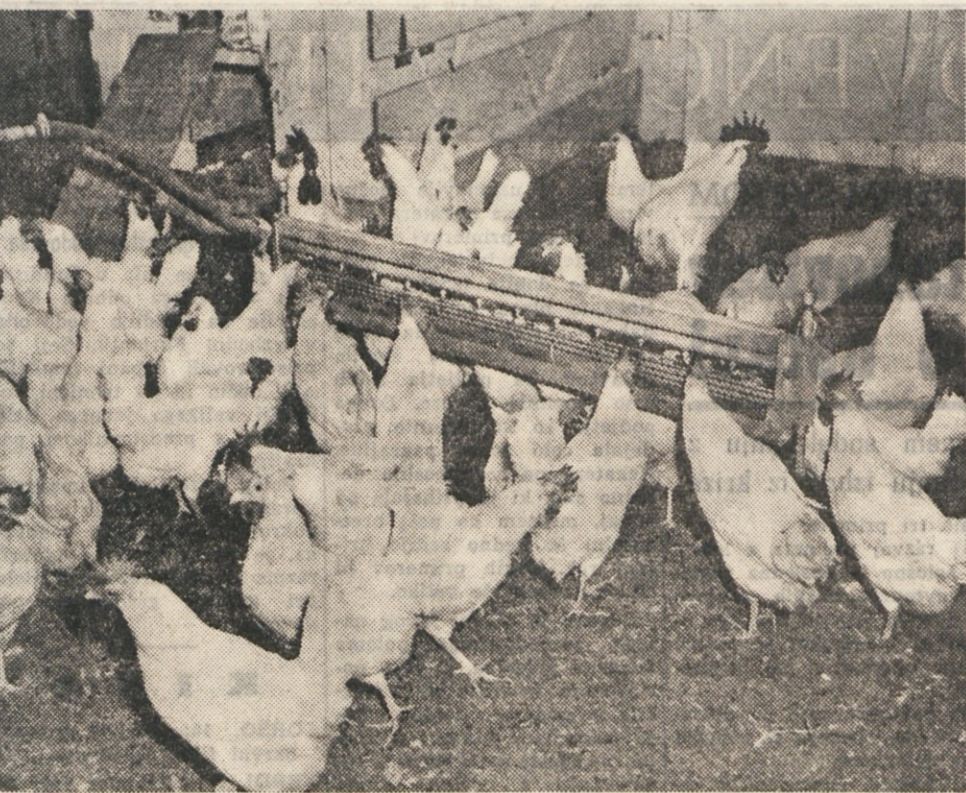
25-letno jamstvo. Napredaj rabljeni pogolbljivi stroji in v omarih. Vzamemo v račun in dobro plačamo rabljene stroje. Popravila z jamstvom. Obročno odplačevanje po 50 lir dnevno. Brezplačen pouk v vezanju.

ČEVLJE dobre in poceni

dobite za velike in male v trgovini

Josip Trevisani

TRST, Ulica Vasari 10 - tel. 69661

V poljeju je za perutnino nadvse važna sveža voda. Ponekod dajejo perutnini tudi mleko, pri tem pa je treba paziti, da se mleko ne da v kositrne posode, ker v taki pove-zavi postane strupeno; za mleko so potrebna lesena ali glinasta korita. — V Ameriki si perutninarji prihranijo precej časa in dela z avtomatičnimi napajalniki kot ga vidimo na sliki. Male vodene kapljice curkajo stalno iz 12 pipic in tako ima perutnina vedno čisto svežo vodo. Avtomatične napajalnike postavljajo prav tako v kokošnjakih kot na dvorišču

OD ŠTIVANA DO ŠKOFIJ

ŠEMPOLAJ

O velikem kominfornmističnem zboru

Sobota, dne 19. rožnika 1954, ob 9. zvečer. Na trgu ob cerkvi se je zbralo naprej okrog 10, nato 15 do 20 ljudi (točnega števila ni bilo mogoče ugotoviti, ker so se zadrževali menjalci) od teh 3-4 križani. Torej na vsakega od treh navzočih policajev po 5-6 ljudi. Na tem velikem kominfornmističnem zboru je govoril nekdo iz uredništva »Delavca in se dolgo ura repenili. Kar je prinesel, to je odnesel. Bolj pametno bi bilo, da bi bil »svetemu zboru« rekel samo dober večer in na svigljenje, kot pa da je nad eno uro mlati v prazno. Da je bilo, edino Tito. Kriv vsega svetovnega zla, da nas je izdal in na znanjem sejmu prodal Trst in tako naprej — ta Vidaličev evangelij je že plesnil in ni več mikaven. Da je res tako, potrjuje odsotnost na sobotnem zboru najbolj trdnih njegovih pristašev. Naj Vidalič nikar ne misli, da so

vsi njegovi slovenski pripadniki brez lastne glave in se ne vprašujejo, zakaj se on veže z iredentisti, zakaj venomer napada Jugoslavijo, a nikoli ne klerofašistične Italije, zakaj se v Trstu zavzema za plebsit, na podeželju pa narekuje resolucijo za STO, a ne za neodvisen STO in proti povratku Italije. Njegov STO je namenjen za darilo Italiji. Vse to naše ljudstvo zna. Zato je bil njegov sobotni zbor tako klavrn.

RICMANJE

Zapuščeni pašniki in neuporabne poti

Naša vaška srenja ima nekaj večjih in manjših pašnikov na »Bardahu« in »Baceveci«, v »Burku« in drugod, kjer posamezni kmetje pasajo svoje krave. Za pa so ti pašniki zelo zapuščeni in je po njih dosti kamenja, robide itd. Kakor da ni bilo tega dovolj, v nekaterih krajih odlagajo razni material, da je škoda še večja. Vse te pašnike bi bilo treba temeljito očistiti in jih zboljšati. Občina in

MILJSKI HRIBI

S šensjmi je slabo a trte dobro kažejo

Letošnje deževje nam je povzročilo precej škode, posebno nad šensjmi, ki so zelo gušile in jih nismo mogli dobro prodati. Zaradi slabega vremena in dolge zime pa je prizadet tudi pridelek graha in krompirja s katerim nismo mogli na trg kot druga leta, kar se zelo pozna pri ceni, saj se za zgodnje prideleke dobi več denarja.

Trte obetajo dobro, je pa dosti dela s skropljenjem in žepljanjem zaradi neugodnega vremena. Pa bi bi šlo, samo da ne bi bilo toliko letani. Vinogradi, ki so bili poskodovani po lamski toči, so nekoliko opomogli, kljub temu pa bodo še nekaj let občutili posledice.

O naših poteh je bilo že dosti govora in pisanja v časopisu dosti pritožb in prošelj, a vse skupaj ni še nič zaleglo. Poti, saj jih ne moremo imenovati ceste, so vedno slabše, ker je pač tako vreme in jih ne marajo popraviti. Občinska uprava vedno ob-

metijski nadzorništvu bi morali priskočiti vaščanom na pomoč s potrebnimi sredstvi. Prav bi bilo, da bi se gospodarji, člani srenje, o tem pogovorili, njihovi zastopniki pa bi morali nastopiti pri omenjenih organih, da bi v primerem času začeli s čiščenjem in zboljšanjem pašnikov, kor bi bilo velike koristi za domačo živinorejo.

Tudi poljske poti so v slabem stanju in se nihče ne zmenja zanje. Slabe so bile že poprej, stalno deževje pa jih je še bolj razdejalo, a nihče jih ne popravi, tako da je skoraj nemogoče po njih z vozovi in nevarno za živino.

ZAGRADEC

Samo da se bomo spoznali

Veste kje je? Bržčas je to ime, čeprav je našega dela STO za dobro žlico, mnogim neznano. Imamo Zagradec (Sagrado) na robu Doberdobske planote. Zagradec (Sagrado) je v bližini Komenske planote in na Zagradec in zaselek med Malim in Velikim Repnom. Tudi mi se zvesto držimo izročila svojih očetov, da je treba čuvati svoje gradišče (tabor), torej svoj dom. Naš zaselek šteje le dva doma, a dva lepa, stena, kvaška doma. Kista bila v času naše borbe za osvoboditev čuvarja naših borcev. Nemci so ju zažgali, pred štirimi leti pa sta bila obnovljena in je v njih poglavitno življenje, posvečeno čimboli skrbnemu in naprednemu gospodarjenju. Po trdem delu nas časopis in radio seznanita z dogodki v svetu. Lepo je na tej kraški vzpetini in ne poznamo dolgočasje in želja po svetu.

PLAVJE

Smrt zavedne vaščanke

V ponedeljek 20. t. m. je umrla v 78. letu starosti naša vaščanka Marija Babič. Pokopali smo jo v ponedeljek popoldne na domačem pokopališču.

Pokojnica je bila skrbna gospodinja, dobra mati in zavedna Slovenka in je lepo vzgojila svoje otroke. Med zadnjo vojno je zgubila sina Bonifacija, ki so ga Nemci leta 1944 odpeljali in umrli. Vedno je zalovala po njem, kakor tudi vsa vas, ker so ga vsi imeli radi in spoštovali. Naj bi bo lahka domača zemlja; svojem pa iskreno sožalje vseh vaščanov.

Se dni bo gostovalo pri nas SNG iz Trsta s predstavo na prostem. V vasi je za to precej zanimanja in upamo, da bomo imeli lepo vreme. Če-

ZASTOPNIK IN GLAVNA ZALOGA
ZADR. KONZORCIJ TRGOVCEV Z JESTVINAMI
TRST - Ul. Valdirivo 3, tel. 35-034

Sestavljena iz najboljšega materiala
Izdelana po najnovejših tehniških odkritjih
Izbrana eleganca modelov
Cene ugodne
Popolno jamstvo za 5 let

Zahtevajte jo pri svojem urarju!

Ekonomična, veleturistična sportna motorna kolesa, motorni tricikli 15 stotov nosilnosti. Nadomestni deli. Bati MONDIALPISTON za vse motorje. Uplinjaci Dellorto. Verige Elkos. — Mehanična delavnica. Rektificiranje cilindrov, osi, gredi, motornih glav, ventilov itd. za avtomobilске in Diesel motorje in motorna kolesa.

Izključni predstavnik za TRST, Ul. Fabio Severo 18
tel. 38 903 - Na velesejmu paviljon D, stand 313

Ivan Ribarič
Uvoz - Izvoz

Zaloga oglja, premoga in drv za kurjavo
NA DROBNO - NA DEBELO

Vseh vrst trdega in mehkega rezane-
ga lesa, furnirja, vezanih plošč itd.

Prevzemamo prevoze vsakovrstnega blaga z lastnimi prevoznimi sredstvi
Urad: TRST Ul. Crispi št. 14 - Tel. 93-502
Skladišče: Ul. delle Millizie 19 - Tel. 96-510
Telefonska štev. stanovanja 95-918

IMPEXPORT

TRST, UL. C. BATTISTI 23-I.
Tel. 44-208. Teleg. IMPEXPORT-TRIESTE

UVAŽA:
Vsakovrstni, les,
drva za kurjavo,
gradbeni material

IZVAŽA:
tekstil, kolonial,
no blago in raz,
novrstne stroje

**SPECIALIZIRANO PODJETJE
ZA VSAKOVRSNE KOMPENZACIJE**

VELIKI REPEN

Naša prizadevanja za bodočnost

Oglašamo se bolj redko in zato povemo več novic hkrati. Da je bil naš še mladi pevski zbor na mladinskem festivalu v Kopru, je že znano. Mi smo na svoje mlade pev

VREME

Vremenska napoved za danes: Jasno vreme z delnimi pooblačitvami in možnostjo padavin. — Včerašnja najvišja temperatura v Trstu je bila 27,4 stopinje; najnižja pa 20,6 stopinje.

PRIMORSKI DNEVNIK

DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI

RAZPRAVA O GORIŠKI KRIZI PRED OBČINSKIM SVETOM

Tov. Pavlin zahteva ustanovitev deželne avtonomije po ustavi

Poudaril je potrebo po gospodarskem in kulturnem sodelovanju z Jugoslavijo — Tudi tov. Šuligoj vidi v tem sodelovanju izhod iz krize

Razprava o poročilu občinske komisije za proučevanje goriške gospodarske krize se je nadaljevala na petkovni seji mestnega občinskega sveta, na kateri je svetovalec Socialistične fronte Slovencev tov. Milan Pavlin imel daljši govor, v katerem se je dotaknil vseh važnejših gospodarskih vprašanj. Dejal je:

»Prispevek, katerega se bo zahtevalo od države na podlagi posebnih zakonov, ki so se v veljavi, odnosno katere se šele treba izglasovati, ne bo dokončno odstranil gospodarske krize, ampak jo bo samo začasno zavrl, dokler se bodo dokončala vsa dela, započeta na podlagi dobljenega kapitala; vse to seveda pod pogojem, če bo vlada da prispevek, potem pa bo to v celoti vzelo po starem.

Možnosti stvarne rešitve sedanjega položaja se sploh niso dotaknili na sejah komisije, čeprav sem kot član komisije vztrajal, da se o njih razpravi.

Deželne avtonomije, to je sredstva, ki nam ga je država dala, da bi z njim odpravili krizo, sploh nečete uresničiti. Prepričani smo, da bi s tem sredstvom kriza v naši deželi prenehala, posebej še, ker bi po ustanovitvi deželne uprave lahko zahtevali od države posebne prispevke.

Po približnih računih bi z ustanovitvijo deželne uprave ostalo naši pokrajini na razpolago več milijard lir letno, kar bi predstavljalo veliko več kot zahtevami prispevek v znesku 3 milijard lir, katerega pa še niso dali, in tudi če bi ga priznali, ga bodo izplačali kot podpora.

Občinstvo naj ve, da večina v občinskem svetu ne deluje v interesu države, ampak v interesu države, da bi prišlo do deželne avtonomije, ker bi z deželno upravo po zakonu prišli v deželno vlado tudi predstavniki manjšine, medtem ko bi manjšina uživala pravice, predvidene v posebnem statutu. Se enkrat poudarjam, da je v tem glavni vzrok, zaradi katerega so vsi, odzorni, skoraj vse stranke neaprtnost, odnosno nasprotne ustanovitvi deželne avtonomije. Naj vedo vsi državljani in ves svet, da hočejo žrtvovati in spraviti v smrt zaradi revščine stotisoče Italijanov zaradi izključno političnih in strankarskih ciljev, samo da bi ne zadovoljili aneznatni slovenski manjšini, kakor pravijo.

Po našem mnenju proučevanje komisije za goriško krizo ni bilo dovolj temeljito, ker so bila zanemarljiva vprašanja prvotne važnosti in se ni uporabilo vseh sredstev, ki jih je komisija imela na razpolago, ampak je iskala drugo, izhodne poti, ne morda zato, da bi odpravila to rano, ampak zaradi propagande in demagogije, kar niti sedaj niti kasneje ne bo prineslo dobrot. Do tega svojega prepričanja, ki se popolnoma strinja s prepričanjem številnih drugih meščanov, sem prišel zato, ker sem imel možnost prisostvovati sejam in diskusijam komisije, ki so na žalost, potrdile resničnost tega mojega prepričanja. Vprašal sem se tudi, če je v vseh volja in iskreni nomeni, da bi prišlo do odstranitve goriške krize. Vsaj zaenkrat po mojem mnenju tega ne nameravajo doseči pooblaščenici, ki so iskali izhod iz krize.

Ce se je pričelo s takimi zamislimi, zakaj se potem toliko govori o stvari, katere se nima namena napraviti?

V naših namerah moramo biti predvsem iskreni, če hočemo dejansko odpraviti rano, za katero smo sami odgovorni. Navedel bom nekatere predloge in misli, da bi lahko zelo pripomogli odstranitvi krize v našem mestu:

1. takojšnja ustanovitev deželne avtonomije, ki bi z de-

janskim in prisrčnim sodelovanjem vseh meščanov, pa naj pripadajo kateri koli panogi, lahko ogromno koristila. To bi bil prvi korak na poti k rešitvi gospodarskega vprašanja zaradi dejstva, ker more deželna uprava brez razlike z največjo pažnjo spremljati vse gospodarske in politične probleme in sprejeti ustrezne sklepe brez dolgotrajnih prizivov na osrednje rimske oblasti. Nedvomno bi bila deželna uprava lahko pričetek zdravega in dejanskega sodelovanja na gospodarskem in kulturnem področju s sosedno republiko Slovenijo.

2. Poudarjam, kar sem že enkrat izjavil pred komisijo, neodložljivo nujnost glede železniškega prometa med St. Petrom in glavno postajo v Gorici in s tem v zvezi nujnost usmeritve jugoslovanskega železniškega prometa proti Gorici. Imejte stalno v mislih, da se uresničitev zgoraj navedenega ne more mimogrede napraviti, čeprav bi prineslo veliko dobrega. Hočem navesti

samo tri primere:

a) razvoj prometa z lesom na splošno in dosledna zahteva avtoprevoznikov podjetij za dobavo lesa in drugega uvoznega blaga, ker so cestne tarife ugodnejše od železniških;

b) povpraševanje po delovni sili, do katerega bi dovedla taka delavnost;

c) prihod trgovcev in industrijcev, ki bi bili zainteresirani pri tem prometu, v Gorico.

3. Ustanovitev obmejnega

pasa je važna zaradi krajevne obmejnega prometa, kar bi bilo v izključno korist malih trgovcev in s tem tudi prebivalstva.

4. Skoraj 6 let je prosta cena živilarila samo ob poizkusih, zato bi bilo potrebno, da bi na podlagi dosedanjih izkušenj pregledali njen pravilnik, da bi postal uspešno sredstvo pri utrjevanju tukajšnje gospodarske. Zalostno je ugotoviti, da je po tolikoletnih poizkusih prosta cena nudila gorškemu prebivalstvu le malo dobrega, med-

tem ko je ustanovila močne vire dobička za nekatera podjetja. Nekaj primerov:

Nekatera industrijska podjetja so dobila izdatne kontingente blaga po nižjih cenah pod pogojem, da bodo sprejela sorazmerno število delavcev. Ta podjetja sploh niso izpolnila obveze. Druga podjetja so kontingente prodajala celo zunaj pokrajine. Nekatera pa so zaposlila delovno silo, ki je prihajala od zunaj, medtem ko naši brezposelni še vedno sedijo križem rok. Takih primerov bi lahko navedel še veliko.

Ceprav je glavni vzrok našega gospodarskega poloma mirovna pogodba, ki je s postavitvijo krivične meje razbila gospodarsko enotnost naše pokrajine, moramo v mehanizmi najti izhod v sodelovanju z našimi sosedji, kajti pred dobro voljo meje ne predstavljajo ekonomskih pregrad.

Ce hočemo vse to doseči je treba spremeniti sedanjo politiko do naše manjšine na Goriškem in Videmskem, da bo manjšina postala most k dejanskemu in uspešnemu gospodarskemu in kulturnemu sodelovanju v splošno korist. K besedi se je prijavil tudi svetovalec SFS tov. Darko Šuligoj, ki je dejal, da se popolnoma strinja z izjavami tov. Pavlina, kajti gospodarsko in kulturno sodelovanje s sosednjo državo lahko našemu mestu veliko koristi.

Seja se bo nadaljevala v sredo zvečer.

Razpis dražbe

za gradnjo gradiskega vodovoda

V petek je bila v Gradiski seja upravnega odbora Komiteta za gradnjo vodovoda v vzhodni Furlaniji. Seji so prisostvovali župani tamkajšnjih občin in pa tehnični voditelj velikega javnega dela skupno s predstavnikom pokrajine.

Poleg številnih upravnih vprašanj, ki se tičejo goriške pokrajine pri gradnji vodovoda, je upravni odbor odobril razpis druge dražbe za dela pri gradnji gradiskega vodovoda.

KINO

CORSO. 15: »Zaliv grom«, barvni film, G. Stuart.

VERDI. 15: »Izdajalec Fort Alama«, barvni film, L. Ford.

CENTRALE. 15: »Roke kviš«, barvni film, G. Montgomery.

VITTORIA. 15: »Singapura«, A. Gardner.

MODERNO. 15: »Uspavanka Broadwaya«, barvni film, D. Day in E. Nelson.

KINO STANDREZ. 21: »Dru- gi časi«.

Slovenski plesalec Pino Mlakar

(Nadaljevanje s 3. strani)

marsikaj za postavitev izvirnih slovenskih baletov. Pri tem upamo, da se bo med slovenskimi skladatelji nedvomno našel kongenialni glasbenik, ki bo po starih slovenskih ljudskih plesnih motivih znal komponirati ustrežajočo baletno muziko. To bo morda najlepši finale pedagoškega dela Mlakarjevih za razvoj slovenskega baleta, ki si ga danes težko zamisljamo brez spodbudnega sodelovanja vseh Mlakarjevih.

MILAN AMBROŽIČ

Elektro-inštalacijsko podjetje — Sprejema vsa popravila in naročila za nove inštalacije vseh vrst električnih napeljav. Pokličite nas št. tel. 29-322.

SE PRIPOROCAMO!

S. JAZBAR

URAD IN LESNO SKLADIŠČE

TRST — Lesno pristanišče Telef. 44-552 Izven urnika Telef. 92-982

SKLADIŠČE VEZANIH PLOSC, FURNIRJEV IN MIZARSKEGA KLEJA TRST — UL. COLOGNA ŠT. 13 — TEL. 41-643 GRADBENI IN MIZARSKI LES

PIETRO CONTENTO

TRST — ULICA CARDUCI ŠT. 7 — TEL. 372-73

VELIKA IZBIRA moških, ženskih in otroških oblačil, svilenih rut, nogavic in rokavic.

Tvrška GIACOMO VATOVEČ nasl.

TRST — UL. TORREBIANCA 19 — TEL. 23-587

Uvoz, izvoz, kolonialno blago, kemikalije, konfekcije. POSILJA DARILNE PAKETE.

Za časa velesejma se cena nalivnega peresa BERNUM zniža na 1000 lir

IZKORISTITE PRILIKO!!!

V prodaji v PAPIRNICI — TISKARNI BERNARDI

TRST — UL. MAZZINI ST. 44 (jamstvo za 2 leti).

FRANC BERGINC

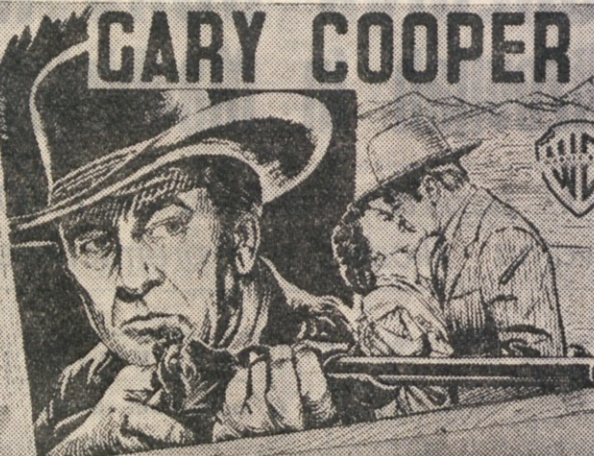
TRST — UL. F. FILZI 8 (vis. pritl.) — tel. 28-748

IMPORT - EXPORT

ter RAZNA TRGOVSKA ZASTOPSTVA

Kino na Goričinih

predvoja danes 27. t. m. z začetkom ob 16. uri in jutri 28. t. m. z začetkom ob 18. uri barvni film:

«BLATNA KRINKA»

Prodaja ur in pribora na dobo 1rst - Ul. Battisti, 14 - Tel. 36231

ZASTOPSTVO UR: »Longer« »Aureole« »Elide« »Morris« »Lanco« »Lemonie« »Kalos« »Dichi« »Xaros«

KINO STANDREZ. 21: »Dru- gi časi«.

KINO STANDREZ. 21: »Dru- gi časi«.

KINO STANDREZ. 21: »Dru- gi časi«.

KINO STANDREZ. 21: »Dru- gi časi«.

KINO STANDREZ. 21: »Dru- gi časi«.

KINO STANDREZ. 21: »Dru- gi časi«.

KINO STANDREZ. 21: »Dru- gi časi«.

KINO STANDREZ. 21: »Dru- gi časi«.

KINO STANDREZ. 21: »Dru- gi časi«.

KINO STANDREZ. 21: »Dru- gi časi«.

KINO STANDREZ. 21: »Dru- gi časi«.

KINO STANDREZ. 21: »Dru- gi časi«.

KINO STANDREZ. 21: »Dru- gi časi«.

KINO STANDREZ. 21: »Dru- gi časi«.

KINO STANDREZ. 21: »Dru- gi časi«.

KINO STANDREZ. 21: »Dru- gi časi«.

KINO STANDREZ. 21: »Dru- gi časi«.

KINO STANDREZ. 21: »Dru- gi časi«.

KINO STANDREZ. 21: »Dru- gi časi«.

KINO STANDREZ. 21: »Dru- gi časi«.

KINO STANDREZ. 21: »Dru- gi časi«.

KINO STANDREZ. 21: »Dru- gi časi«.

KINO STANDREZ. 21: »Dru- gi časi«.

KINO STANDREZ. 21: »Dru- gi časi«.

KINO STANDREZ. 21: »Dru- gi časi«.

KINO STANDREZ. 21: »Dru- gi časi«.

KINO STANDREZ. 21: »Dru- gi časi«.

KINO STANDREZ. 21: »Dru- gi časi«.

KINO STANDREZ. 21: »Dru- gi časi«.

KINO STANDREZ. 21: »Dru- gi časi«.

KINO STANDREZ. 21: »Dru- gi časi«.

KINO STANDREZ. 21: »Dru- gi časi«.

KINO STANDREZ. 21: »Dru- gi časi«.

KINO STANDREZ. 21: »Dru- gi časi«.

KINO STANDREZ. 21: »Dru- gi časi«.

KINO STANDREZ. 21: »Dru- gi časi«.

KINO STANDREZ. 21: »Dru- gi časi«.

KINO STANDREZ. 21: »Dru- gi časi«.

KINO STANDREZ. 21: »Dru- gi časi«.

KINO STANDREZ. 21: »Dru- gi časi«.

KINO STANDREZ. 21: »Dru- gi časi«.

KINO STANDREZ. 21: »Dru- gi časi«.

KINO STANDREZ. 21: »Dru- gi časi«.

KINO STANDREZ. 21: »Dru- gi časi«.

KINO STANDREZ. 21: »Dru- gi časi«.

KINO STANDREZ. 21: »Dru- gi časi«.

KINO STANDREZ. 21: »Dru- gi časi«.

KINO STANDREZ. 21: »Dru- gi časi«.

KINO STANDREZ. 21: »Dru- gi časi«.

KINO STANDREZ. 21: »Dru- gi časi«.

KINO STANDREZ. 21: »Dru- gi časi«.

KINO STANDREZ. 21: »Dru- gi časi«.

KINO STANDREZ. 21: »Dru- gi časi«.

KINO STANDREZ. 21: »Dru- gi časi«.

KINO STANDREZ. 21: »Dru- gi časi«.

KINO STANDREZ. 21: »Dru- gi časi«.

KINO STANDREZ. 21: »Dru- gi časi«.

KINO STANDREZ. 21: »Dru- gi časi«.

KINO STANDREZ. 21: »Dru- gi časi«.

KINO STANDREZ. 21: »Dru- gi časi«.

KINO STANDREZ. 21: »Dru- gi časi«.

KINO STANDREZ. 21: »Dru- gi časi«.

KINO STANDREZ. 21: »Dru- gi časi«.

KINO STANDREZ. 21: »Dru- gi časi«.

KINO STANDREZ. 21: »Dru- gi časi«.

KINO STANDREZ. 21: »Dru- gi časi«.

KINO STANDREZ. 21: »Dru- gi časi«.

KINO STANDREZ. 21: »Dru- gi časi«.

RADIO

Opozorjamo vas na sledeče oddaje: Jug. cona Trsta: 17.00: Naša domovina - narodne pesmi in ples. Trst II: 21.00: Puccini: Tosca, opera v 3 dejanjih. Trst I: 22.30: Koncert violinista J. Martzyja. Slovenija: 18.00: Radijska igra: Kranjski baron (življenjska drama Jurija Vege).

RADIO SOSSI

ELEKTR. APARATI ZA GOSPODINSTVO, LESTENCI, MONTIRANJE TELEVIJSKIH ANTEN IN AVTOMOBILSKIH RADIJSKIH APARATOV TER VSA POPRAVILA.

RADIJSKI APARATI

MARELLI UNDA MINERVA

SIEMENS PHONOLA AUTOVOX

TELEVIJSKI APARATI

MARELLI UNDA PHONOLA

ELEKTR. GOSP. APARATI

HOOVER HOOVER LILLY RONDO

HLADILNIKI

SIBIR SIBIR UNDA

Preden se odločite za nakup kakršnega koli radijskega, televizijskega ali gospodinstvenega aparata bo v vašo korist, če obiščete

PRODAJA NA OBROKE

OPCINE — UL. MONTE RE št. 4 (blizu šole)

Telefon: trgovina 21-135 — stanovanje 21-154

EXPORTDRVO

Proizvodi iz znanega slavonskega lesa

Rezan les, trd in mehek za gradnje

Harstove deske Celulozni les

Retortno in gozdno ogelje Les za kurjavo

Furnirji Vezane plošče in pan plošče

Hrastov in bukov parket

Zastopstvo za TRST: Tvrška F. RUPENA - nasl. — Trst, Ul. Udine št. 15

Telefon 38-648, 23-537

EXPORTDRVO

Proizvodi iz znanega slavonskega lesa

Rezan les, trd in mehek za gradnje

Harstove deske Celulozni les

Retortno in gozdno ogelje Les za kurjavo

Furnirji Vezane plošče in pan plošče

Hrastov in bukov parket

Zastopstvo za TRST: Tvrška F. RUPENA - nasl. — Trst, Ul. Udine št. 15

Telefon 38-648, 23-537

EXPORTDRVO

Proizvodi iz znanega slavonskega lesa

Rezan les, trd in mehek za gradnje

Harstove deske Celulozni les

Retortno in gozdno ogelje Les za kurjavo

Furnirji Vezane plošče in pan plošče

Hrastov in bukov parket

Zastopstvo za TRST: Tvrška F. RUPENA - nasl. — Trst, Ul. Udine št. 15

Telefon 38-648, 23-537

EXPORTDRVO

Proizvodi iz znanega slavonskega lesa

Rezan les, trd in mehek za gradnje

Harstove deske Celulozni les

Retortno in gozdno ogelje Les za kurjavo

Furnirji Vezane plošče in pan plošče

Hrastov in bukov parket

Zastopstvo za TRST: Tvrška F. RUPENA - nasl. — Trst, Ul. Udine št. 15

Telefon 38-648, 23-537

EXPORTDRVO

Proizvodi iz znanega slavonskega lesa

Rezan les, trd in mehek za gradnje

Harst